

6 Cena numeru **6**
halezy
w Krakowie, Podgórzu
i na prowincyi.
PRENUMERATA
miesięcz. w Krakowie już
z dostawą do domu K 1.50
na prowincyi
z przesyłką pocztową K 1.50
Prenumerata za granicą
mk. 1.50, fr. 2, rb. 1.
Pojedyncze egzemplarze
nabywać można we wszyst-
kich agencjach pism i na
wszystkich dworcach kolej.
Kto. P. K. Oszcz. 126-896

NOWINY DZIENNIK POWSZECHNY

Z 5 dodatkami. »Romans i powieść« (3 razy tygodniowo) »Tydzień
humorystyczny« (we wtorki) i »Praktyczna gospodyni« (we czwartki).

OGŁOSZENIA

za wiersz petitu 16 h., za
każdy następny raz po
12 h.; drobne ogłoszenia po
4 h. od wyrazu (minimum
50 h.). Nadesłane za wiersz
petit. 50 h. Spód na każdej
stronie po koron 6.
Załączniki K 15 za tysiąc.

Ogłoszenia przyjmuje
Administracja „Nowin“
w Krakowie

ul. św. Gertrudy 10, otwarta
od g. 8 rano do 8 wieczór.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Gertrudy 10. Telef. 340. || „Nowiny“ wychodzą o godz. 1½ popoł. codziennie z wyjątkiem świąt.

Czy to wstęp do dymisji hrabiego Berchtolda?

(Od naszego korespondenta).

Wiedeń, 22 maja.

Późnym wieczorem dnia wczorajszego roze-
szła się po Wiedniu pogłoska, że hrabia Ber-
chtold udaje się na dłuższy urlop, który spędzi
w swoich dobrach na Węgrzech.

Będzie się on zajmował osobiście kierowni-
ctwem ministerstwa spraw zagranicznych. W
tym celu budują obecnie z wielkim pospie-
chem linię telefoniczną, która połączy jego pa-
łac na Węgrzech pod Oedenburgiem z mini-
sterstwem spraw zagranicznych w Wiedniu.

Nie brakuje przecież głosów, które utrzymują,
że ów urlop hrabiego Berchtolda — urlop przy-
musowy — tworzy wstęp do zupełnego usta-
pienia hr. Berchtolda z służby czynnej.

Bardzo wysoko postawione osobistości w Wie-
dniu są wielce niezadowolone z działalności
hrabiego Berchtolda, a przede wszystkim z te-
go ostatniego planu, mocą którego Valona mia-
ła przypaść Włochom. Ow niefortunny pomysł
hrabiego Berchtolda i jego madziarskich dorad-
ców w ministerstwie spraw zagranicznych miał
niesłychanie oburzyć te wysoko postawione o-
sobistości w Wiedniu, które doskonale rozumie-
ją, że Włochy, mimo całej pozornej przyjaźni
w chwili obecnej dla Austro-Węgier, dążą do
owładnięcia całem morzem Adryatyckiem i do
pozbawienia Austro-Węgier jedynej drogi mor-
skiej, którą Austro-Węgry posiadają, do pozba-
wienia w ten sposób, że z pomocą obwarowa-
nia obu brzegów morza Adryatyckiego nad
cieśniną Otranto zmieniałyby morze Adryatyckie
w worek, którego szyję każdej chwili byłoby
w stanie zacieśnić i w ten sposób flotę wojen-
ną austro-węgierską zamknąć bez możliwości wy-
dobycia się na morze Śródziemne.

Plan oddania Valony, obmyślony przez hra-
biego Berchtolda i jego doradców madziarskich
w ministerstwie spraw zagranicznych, był po-
prostu zamachem na przyszłość Austro-Węgier
i na pozbawienie monarchii jedynej drogi mor-
skiej, którą one posiadają.

Ta zupełna nieudolność hrabiego Berchtolda
i nieumiejętność przewidywania przyszłości po-
litycznej przekonały kogo należy, że hrabia
Berchtold nie nadaje się zupełnie na kierowni-
ka ministerstwa spraw zagranicznych i że trze-
ba mu to kierownictwo odebrać.

Ponieważ tradycje biurokratyczne i dworskie
nie pozwalają na nagłe usunięcie wysokiego
dygnitarza nawet i w takim razie, gdyby się
okazał nieudolnym, przeto wybrano zwykłą for-
mę dania hrabiemu Berchtoldowi urlopu, z któ-
rego powróci już tylko na krótki czas do Wie-
dnia, by potem wycofać się zupełnie do życia
prywatnego.

Amon.

(Telegram „Nowin“).

Wiedeń. (T. B. K.) Wiadomości kilku wie-

deńskich pism o bliskim urlopie ministra spraw
zagranicznych hr. Berchtolda są pozbawione
wszelkiej podstawy. Rozumie się samo przez
się, że minister, w chwili, w której toczą się
narady nad tak ważnymi międzynarodowymi
kwestyami, nie może opuścić swego urzędu ani
nawet na krótki czas.

Parlament a polityka zagraniczna.

Wiedeń, 22 maja.

Tylko pierwszy dzień dyskusji budżetowej
wywołał w Izbie poselskiej większe zaintere-
sowanie.

Zjawisko to zrozumiałe. Na posiedzeniu wtor-
kowym przemawiał prezes ministrów. Cały świat
polityczny był tedy zaciekałym, co hrabia
Stürgkh powie o polityce zagranicznej i w jaki
sposób będzie bronił hrabiego Berchtolda albo
raczej, w jaki sposób hrabia Berchtold będzie
się sam bronił wobec parlamentu. Gdy jednak
ta obrona hrabiego Berchtolda wypadła bardzo
słabo i gdy spostrzeżono, że hrabia Berchtold
nie odstępował od tradycji dyplomatycznej au-

stryackiej, od tradycji, polegającej na tem, by
parlamentowi wogóle nie udzielać wyjaśnień i
uważać sprawy polityki zewnętrznej za wyłą-
czną własność szczupłego kółka dyplomatów za-
wodowych — zainteresowanie osłabło. W par-
lamencie austriackim niema ludzi odważnych,
którzy zaprotestowaliby przeciwko takiemu le-
kceważeniu parlamentu. Nawet przywódca de-
mokracyi socyalnej austro-niemieckiej, dr Wi-
ktor Adler, nie umiał się zdobyć na słowa
protestu, na stwierdzenie, że minister spraw za-
granicznych winien jest tak samo poddać się
kontroli parlamentu, jak każdy inny minister
i powinien w sposób obszerny wyłożyć parla-
mentowi pobudki oraz cel swojego postępo-
wania.

Prawdziwy zmysł polityczny pokazują w tej
dyskusji Słowianie południowi. Poseł ksiądz
Koroszec, Słowieniec z Styrii południowej,
przemawiał z niesłychanem umiarkowaniem w
słowach, jakkolwiek w tekście swojego przemó-
wienia nie szczędził polityce zagranicznej au-
stro-węgierskiej zastrzeżeń krytycznych.
To umiarkowanie Słowian południowych zasłu-
guje dlatego na uwagę, że prasa austro-niemie-
cka i prasa węgierska czekały już na to, by z

Piekielny bukiet. (Opis wewnątrz numeru.)

Program od czwartku 22 do niedzieli 25 maja 1913 roku.

„Tydzień nowości Pathego“, (aktualne). „Kawał Wilnsia“, (wesoła
farsa). „Śladami śmłerci“, (dramat amerykański). „Zbiór Sago
na wyspie Borneo“, (z natury). „Przeegrany zakład“, (komedia).
„Jeziora północy“, (zdjęcie z natury). „Sufrażystka“, (humoreska).
„Spadec lichwiarza“, (dramat „Nordisk“).

Przedstawienia trwają w dnie powsz. od 4—11 w. w niedzielę od 3—11.

KINO-WANDA

Gertrudy 5. niedaleko poczty.

wywodów Słowian południowych austriackich ukuć broń przeciwko całej słowiańszczyźnie południowej w monarchii Habsburskiej i przedstawić ją jako żywioł antypaństwowy, jako żywioł, który w całej pełni zasługuje na stosowanie do niego postanowień wyjątkowych.

Drugim momentem politycznie ważnym było oświadczenie posła chrześcijańsko-społecznego Stöcklera, który zaprzeczył, jakoby stronnictwo chrześcijańsko-społeczne dążyło do rozwiązania obecnego parlamentu. Przeciwnie, stronnictwo chrześcijańsko-społeczne chce, by drugi parlament ludowy rozwinął działalność owocną i dla ludności pożyteczną.

Jest to oświadczenie bardzo ważne, ponieważ istotnie od postawy i od taktyki stronnictwa chrześcijańsko-społecznego zależy w wysokim stopniu, czy drugi parlament ludowy będzie mógł poświęcić się wydatnej pracy prawodawczej. Do tej pory, niestety, drugi parlament ludowy nie zdziałał wiele. Należy mieć nadzieję, że w czterech latach następnych, które drugi parlament ludowy ma przed sobą, jego działalność będzie wydatniejsza, aniżeli do tej pory.

Drugi dzień dyskusji nad polityką zagraniczną w parlamencie (środa) nie przyniósł tego, czego się po nim spodziewano. We środę przemawiało tylko pięciu mówców, a mianowicie czeski agraryusz Stanek, chrześc. socjalny Stöckler, socjalista dr. Adler, Włoch Pittacco i Rusin dr. Eugeniusz Lewicki. Przemowy ich opierały się na zasadniczo różnych punktach widzenia, wszyscy jednak zga-

dzali się co do jednego punktu, mianowicie krytykowali ostro działalność biura prasowego w ministerstwie spraw zagranicznych, które, jak oświadczył pos. Adler, niepotrzebnie i bez powodu wywoływało widmo wojny. Nawet chrześc. socjalny pos. Stöckler, nieopozycjonista, podniósł, że byłoby lepiej, gdyby urząd spraw zagranicznych informował był ludność w czasie największego niebezpieczeństwa zgodnie z prawdziwym stanem rzeczy. Pos. Adler poddał też ostrej krytyce praktyki konfiskacyjne prokuratorów, zaznaczając, że wstydić się trzeba za konfiskaty w ostatnich czasach dokonywane. Również pos. Nemec wystąpił przy końcu posiedzenia przeciw szykanowaniu prasy.

Pos. Eugeniusz Lewicki wykazywał bankructwo austriackiej polityki bałkańskiej, poczem, omawiając politykę wewnętrzną, zarzucił rządowi, że w sprawie nominacji namiestnika postawił Rusinów przed faktem dokonanym i że nie przyczynił się do przeprowadzenia ugody w Galicji. Krytykował też postępowanie biskupów i oświadczył, że Rusini będą głosować przeciw budżetowi.

Imieniem Koła polskiego przemawiać będą w sprawie polityki zagranicznej czterej mówcy, a mianowicie: prezes dr. Leo, oraz posłowie Angerman, Kolischer i hr. Skarbek. Prezes dr. Leo przedłożył szkic swojej mowy na środowym posiedzeniu Koła do zatwierdzenia Koła. Liczni posłowie dorzucili do tego szkicu swoje uwagi, które w mowie prezesa mają być wykorzystane.

Przekazano również w tym celu komisji następujące nowe wnioski:

Wniosek posła Witosza: „Koło polskie poleca prezydium, aby spowodowało władze powołane, aby przy dochodzeniach w sprawie udzielania zapomóg rodzinom rezerwistów, powołanych do wyjątkowej służby wojskowej, opinie zwierzchności gminnych lub urzędów parafialnych były miarodajne“.

Wniosek posła Dobiji: „Koło polskie wzywa prezydium, aby wyjednało w ministerstwie wojny udzielenie rezerwistom z Galicji, stacyonowanym w Bośni, dłuższych niż dwutygodniowych urlopów i wolną karę przejazdu koleją“.

Wniosek posła Madeja: „Wzywa się rząd, aby wypłacone przez gminy kosza za doręczenia telegraficzne w czasie powołania rezerwistów zostały gminom zwrócone“.

Wniosek posła Godeka: „Koło polskie uchwala, aby prezydium poczyniło starania u rządu, aby w roku bieżącym nie odbywano wogóle a w szczególności w Galicji żadnych ćwiczeń ani manewrów wojskowych“.

W końcu sprawozdania komisji parlamentarnej pos. Jaworski, zalecając do przyjęcia wniosek posła Lisiewicza, zaznaczył, że komisja nie załatwiła go merytorycznie, nie ma atoli nic przeciw temu, aby Koło poleciło jej przeprowadzenie merytorycznej debaty i przedstawienie dodatniego lub ujemnego wniosku Koła. Wniosek posła Lisiewicza opiewa: „Poleca się komisji parlamentarnej, aby się zastanowiła nad tem, czy i w jaki sposób w obecnej dyskusji politycznej sprawa polska, jako sprawa europejska, mogłaby być poruszona?“ Wniosek ten, zgodnie z opinią sprawozdawcy, przekazano komisji parlamentarnej.

Rezolucye Koła polskiego.

Ludowcy a plan finansowy. — Koło w sprawie rezerwistów. — Sprawa polska a Europa.

Na posiedzeniu Koła Polskiego w dniu 20-go bm. uchwalono, jak donosi oficjalny komunikat, nadesłany dzisiaj, szereg ważnych rezolucyj i wniosków, poleconych przez komisję parlamentarną, a mianowicie:

Wniosek posła Wróbla: „Koło polskie stoi przy wypowiedzianej już wielokrotnie zasadzie, że **uchwalenie zniżek podatku domowo-klasowego**, tudzież objętych w projekcie subkomitetu **zniżek podatku domowoczynszowego** we wypadkach, w których zachodzą warunki analogiczne uwolnienia od podatku domowo-klasowego, jest **bezwzględnie koniecznem i że te zniżki muszą być uchwalone w każdym razie nie później, jak plan finansowy**. Wzywa się prezydium Koła aby to stanowisko Koła przypomniało rządowi tudzież innym partjom politycznym w konwencie seniorów“.

Wniosek posła Sredniawskiego: „Wzywa się prezydium Koła polskiego, aby poczyniło najenergiczniejsze starania w celu skłonienia rządu do najrychlejszego **wniesienia programu budowy kolei lokalnych**, aby sprawa ta mogła być przygotowana w komisji kolejowej równocześnie z drugą częścią planu finansowego“.

Wniosek posła Grossa: „Koło polskie uprasza prezydium, aby wspólnie z wnioskodawcą poczyniło energiczne kroki u rządu, aby wniosek dra Grossa, zmierzający do skontyngentowania podatku domowoczynszowego, w najbliższym czasie został załatwiony“.

Wniosek posła Witosza: „Koło poleca prezydium, aby w sposób właściwy wpłynęło na rząd, aby tenże spowodował, **by wszystkim potrzebującym rodzinom rezerwistów, powołanych do czynnej wyjątkowej służby wojskowej, wypłacono zasiłki i by to czyniono spieszniej, niż to dotychczas czyniono**“.

Wniosek posła Lasockiego: „Koło polskie

zaleca prezydium, by postarało się w drodze interwencji u rządu krajowego o decentralizację i **przyspieszenie postępowania przy przyznawaniu zasiłków dla rodzin rezerwistów i przywrócenie tych agend władzom administracyjnym pierwszej instancji**, przyczem przy załatwieniu podań o zasiłki należy odpowiednio uwzględnić smutne położenie ekonomiczne ludności“.

Wniosek posła Wysockiego: „Uprasza się prezydium, aby zbadało kwestję odszkodowania posiadaczom koni wojskowych, oddanych do prywatnego użytku, za nielegalne przytrzymanie tych koni przez siedm miesięcy“.

Odnosnie do ostatnich trzech wniosków zaproponowała komisja parlamentarna, by do przeprowadzenia u rządu przedstawionej we wnioskach akcji wydelegowano posłów Czajkowskiego i Loewensteina.

Zgłoszony podczas dyskusji nad tymi wnioskami świeży wniosek posła Zamorskiego opiewa: Koło polskie wzywa prezydium, aby wyjednało u J. E. namiestnika 1) aby polecił **natychmiast wyasygnowanie zasiłków rodzinom wszystkich rezerwistów**, których podania dotąd nie zostały załatwione, mimo że rezerwiści ci zostali powołani na ćwiczenia jeszcze w październiku lub listopadzie roku 1912; 2) aby polecił ponownie zbadanie wszystkich odnośnych rezolucyj, wygotowanych przez krajową komisję zasiłkową, a to z tego względu, że utworzenie jednej krajowej komisji sprzeciwia się brzmieniu § 7 ust. z dnia 21 lipca 1908, Dz. ust. p. 141 i zabiera strom przewidzianą w tej ustawie możliwość rekursu.

Pierwsza część wniosku posła Zamorskiego nie została przyjęta, zaś druga odesłano do komisji parlamentarnej do rozpatrzenia i odpowiedniego wystylizowania.

O pokój na Bałkanie.

Delegaci pokojowi państw bałkańskich odbyli nareszcie we środę pierwsze wspólne posiedzenie w Londynie, poświęcone omówieniu zmian, jakich sobie życzą w preliminaryach pokojowych, ustalonych przez mocarstwa. Zmian tych, na które się zgodzili, jest kilka. Przedewszystkiem sprzymierzeni żądają wyraźnego zaznaczenia w preliminaryach, że tylko sułtan, a nie państwa sprzymierzone, oddają decyzję co do granic Albanii i co do wysp egejskich mocarstwom. Dalej żądają, aby na konferencji finansowej w Paryżu delegaci sojuszników mieli te same prawa i przywileje, co i delegaci mocarstw. Wreszcie domagają się dodania do preliminaryów punktu, iż wszystkie układy, zawarte przed wojną, będą nadal obowiązywały, dopóki w ostatecznym układzie nie zostaną zastąpione nowymi.

Serbia wystąpiła ze stanowczem żądaniem przyznania jej kolejowego połączenia przez Albanie z jednym z portów nad Adrytykiem. Żądania tego nie wstawiono do preliminaryów, pod warunkiem, że mocarstwa dadzą w tej mierze zapewnienie takie, jakie już złożyła Anglia.

Telegramy „Nowin“.

Londyn. Biuro Reutera donosi: Odpowiedź mocarstw na zawiadomienie państw związkowych w sprawie zmiany umowy pokojowej opiewa: Mocarstwa są zdania, że **omawianie zmian spowodowałoby opóźnienie i wyrażają nadzieję, że Turcyja i państwa związkowe będą zgodne w sprawie zawarcia pokoju**.

Londyn. Biuro Reutera donosi w sprawie paryskiej konferencji finansowej, że **delegaci państw związkowych w kwestiach, dotyczących bezpośrednio tych państw, będą mieli głos na równi z delegatami mocarstw**. Natomiast w kwestiach,

jak: ornaty, kapy, sztandary, chorągwie, baldachimy oraz artykuły dewocyjne — poleca po najtańszych cenach:

KONSTANTY WITKOWSKI KORDAS

Kraków, Rynek gł., Linia A-B L. 46 G.

Największy
skład przyborów
i szat kościelnych

dotyczących wyłącznie Turcyi i mocarstw, jak otomański dług państwowy, będą mieli tylko głos doradczy.

Sprawa albańska się przewleka.

Reunion ambasadorów, jak to już zaznaczyliśmy, nigdy się nie spieszy. Wiadomo, że dopóki sprawa Albanii nie zostanie ostatecznie załatwiona, dopóty Austro-Węgry narażone będą na olbrzymie wydatki wojskowe. Wszak sam hr. Berchtold przez usta hr. Stürgkha oświadczył, że rezerwistów rozpuścić całkiem nie można, bo — sytuacja w sprawie Albanii nie jest jeszcze wyklarowaną. Tymczasem mocarstwa jakby celowo, naumyślnie, nie tylko nie załatwiają sprawy albańskiej, ale ją świadomie przewlekają.

We środę miał reunion ambasadorów zająć się statutem dla Albanii. Statut ten wypracowały Austro-Węgry i Włochy, chodzi więc tylko o zatwierdzenie go, względnie o poczynienie małych poprawek. Panowie ambasadorzy oświadczyli jednak we środę, że właściwie lepiej będzie wstrzymać się od uchwał ostatecznych i nie załatwili nic. Oni mają czas...

Już kilkakrotnie mieliśmy sposobność zaznaczyć, że w ostatnim przesileniu jaskrawie uwidoczniło się dążenie Rosyi do systematycznego niszczenia ekonomicznego Austrii. Ustawiczne przewleknięcia w załatwieniu tak ważnych dla Austrii spraw, dowodzą słuszości naszego twierdzenia, tembardziej, że inicjatywa do przewleknięcia zawsze wychodzi od Rosyi. Tylko prasa wiedeńska tego nie rozumie i unosi się nad zdolnościami pana Sazonowa, który istotnie okazał się bardzo zdolnym, ale — dla Rosyi.

Wogóle sprawa Albanii, dla której Austro-Węgry poniosły tyle ofiar, nie ukształtowała się dla Austro-Węgier pomyślnie, a raczej gmatwa się i to z widoczną szkodą Austrii. W Skutari urzęduje admirał angielski; proklamacja, wydana przez komendy załóg międzynarodowych, dowodząca, że w Skutari długi czas trwać będzie prowizoryum, zredegowana została w języku — angielskim i albańskim, żywność, dostarczoną przez Austro-Węgry, rozdziela się Albańczykom w szkołach włoskich przez włoskich żołnierzy — jednym słowem widać z postępowania mocarstw, że dążeniem ich jest z jednej strony przewleknięcie sprawy albańskiej, z drugiej — zniszczenie wpływów Austro-Węgier w Albanii.

Co do statutu albańskiego, to ciekawa wiadomość nadchodzi z Paryża. Twierdzą tam, że Albania będzie podzielona na dwa okręgi administracyjne. Na czele każdego z nich będzie stał nadprezydent albo prefekt, któremu dodane będzie do rady kolegium, złożone z rodowitych Albańczyków. Taki prefekt będzie miał na ściśle oznaczony czas najwyższą władzę wojskową i cywilną. Kontrolę rządów będzie prowadził imieniem mocarstw komisarz, którego mocarstwa będą mianowały na pewien okres czasu. Znaczyliby to, że mocarstwa wcale nie myślą o utworzeniu Albanii, któraby była pod niepodzielnym wpływem Austrii i Włoch, ale zamierzają stworzyć Albanii pod kontrolą wszystkich mocarstw.

Ładnie Austrija wyjdzie na tej Albanii, dla której tyle poniosła ciężkich ofiar...

Sprawa 3-letniej służby wojskowej we Francyi.

Projekt zaprowadzenia w armii francuskiej na nowo 3-letniej służby wojskowej nie wszedł jeszcze na porządek dzienny obrad parlamentu,

został jednakże uchwalony w komisji wojskowej. Sprawozdawca komisji, w ogłoszonym obecnie sprawozdaniu, wywodzi, że w razie wybuchu wojny Francya stałaby sama przeciw Niemcom, których armia w czasie pokoju bez oficerów wynosiłaby 863.000 ludzi. Tej sile Francya może przeciwstawić bez algerskich wojsk pomocniczych i bez wojsk z Maroka zaledwie 480.000 ludzi. Rząd francuski widział się więc zmuszonym zapobiedz temu, aby go w danym razie nie zaskoczyło urzeczywistnienie groźby, która wisiała w powietrzu i jeszcze nie znikła. Wprowadzenie z powrotem 3-letniej służby wojskowej jest więc podyktowane koniecznością.

Tymczasem antymilitaryści rozwinieli energiczną akcję przeciw wprowadzeniu 3-letniej służby. Od kilku dni powtarzają się w różnych miastach Francyi demonstracje, podczas których żołnierze sami protestują przeciw zatrzymaniu ich trzeci rok pod bronią. Donieśliśmy już o niedzielnych demonstracjach w Toul, obecnie zaś nadchodzą wiadomości, że demonstracje takie ponowiły się w ostatnich dniach w samym Paryżu, w Boulogne koło Paryża, w Nancy i w innych miastach. W koszarach i na murach koszar pojawiają się wezwania do protestów i buntów. W Nancy antymilitaryści wysłali na miasto dwa automobile, ozdobione czerwonymi sztandarami i obwieszone plakatami z napisem: „Precz z armią! Precz z 3-letnią służbą”, oraz napadli na popisowych, zebranych w jednym z lokalów robotniczych. Przyszło tam do poważnej bójki.

Sledztwo, przeprowadzone po niedzielnych demonstracjach w Toul, wykazało, że od kilku tygodni prowadzili tam wysłańcy giełdy pracy silną agitację przeciw wojskowym planom rządu. Wśród żołnierzy rozrzucono masę odezw z wezwaniem do buntu. Na czele tej akcji stać mieli, jak donosi „Temps”, przywódcy socjalistów i socjalistów rewolucjonistów.

Żołnierzy, których podczas demonstracji w Toul ujęto, częścią wysłano do kompanij karnych w Maroku, częścią skazano na areszt, głównych zaś przywódców demonstracji oddano pod sąd wojenny.

W Izbie posłów ma być z powodu tych buntów żołnierskich wniesiona interpelacja, która ma zawierać materiały, wysoce kompromitujące socjalistów, z którymi dotąd są w sojuszu radykali. Jeśli istotnie socjaliści zostaną skompromitowani, to radykali od nich się odwrócą i wtedy rząd będzie mógł uratować i przeprowadzić projekt 3-letniej służby. Ponadto rząd ma wystąpić bardzo ostro przeciw antymilitarystom.

Echa morderstwa w Teresinie.

Około tej tajemniczej afery, która nie została dotychczas wyjaśniona, powstało mnóstwo plotek. Okazało się, że nie na ks. Władysława Druckiego-Lubeckiego dokonano zamachu przed dwunastu laty. Fakt usiłowania otrucia dotyczył stryjeczno-ostryjcznego brata zamordowanego, mianowicie ks. Feliksa Druckiego-Lubeckiego, rodzonego brata ks. Hieronima. Stało się to w majątku Porochońsk w pow. pińskim, gub. mińskiej. Sledztwo, ściśle przeprowadzone, doprowadziło wówczas do wykrycia zbrodniarzy. Była to szajka żydowska, z którą ks. F. Lubecki miał zatargi wskutek kradzieży przez nich koni, niejaki Flaksman i inni. Sądzeni przez sąd okręgowy w m. Pińsku, ponieśli karę. Wobec tego więc upadają wszelkie domysły, łączące z powyższem wydarzeniem usiłowanie otrucia niedawno temu ks. Władysława Druckiego-Lubeckiego w Warszawie.

Z powodu istnej orgii nieprawdziwych wieści o sprawie Teresińskiej, jakie rozsiewają niektóre pisma, prokurator warsz. sądu okręgowego von Hoerschelman nadesłał pismom warszawskim następujący list:

Szanowny Panie Redaktorze!

W ostatnich dniach w paru dziennikach warszawskich i jednym z grodzieńskich przytaczana jest często treść denuncjacji anonimowych, rzekomo otrzymywanych przez „władze śledcze”, prowadzące śledztwo o zabójstwo Władysława księcia Druckiego-Lubeckiego, które to denuncjacje po większej części zawierają najnikczemniejsze potwarze na nieboszczyka księcia, ordynata Bispinga, krewnych, a nawet krewnie ich obu.

Omijając kwestyę, o ile licuje chociażby z elementarnymi zasadami etyki zamieszczanie w jako tako szanujących się organach prasy wiadomości, zaczerpniętych z denuncjacji anonimowych, uważam za mój obowiązek za pośrednictwem Pańskiego szanownego dziennika powiadomić ogół, że prawdziwe „władze śledcze”, t. j. sędzia śledczy, prowadzący sprawę, członkowie urzędu prokuratorskiego, kierujący śledztwem, jak również i urzędnicy policyjni, otrzymujący poszczególne polecenia w tej sprawie, nie mają nic wspólnego z owymi „władzami śledczymi”, zapełnia mi nieznaniemi, które wzmiankowane dzienniki, oczywiście gwoźdź nadania większej powagi swoim fantastycznym rewelacyom, darzą mianem powyższem.

Do prawdziwych władz śledczych denuncjacje, drukowane w dziennikach, nie wpływały, a gdyby władze śledcze wogóle otrzymywały jakiegokolwiek denuncjacje, to niewątpliwie treść ich nie mogłaby dostać się do pism, które się takimi denuncjacyami interesują.

Również pozbawiona jest wszelkiej prawdy wiadomość, podana przez jedno z pism, jakoby zwracała się do mnie ordynatowa Bispingowa z prośbą o niedopuszczanie spotkania w więzieniu męża jej z hr. Bohdanem Ronikierem.

Racz przyjąć Sz. Panie Redaktorze etc. Podprokurator, kierujący śledztwem w sprawie zabójstwa księcia Druckiego-Lubeckiego.

Hoerschelman.

Wesele na berlińskim dworze.

Uroczystości weselne na dworze berlińskim rozpoczęły się we środę uroczystym wjazdem angielskiej pary królewskiej do Berlina. Wczoraj, we czwartek, z takim samym ceremoniałem, upiękaszonym oczywiście nagromadzeniem w Berlinie kilku tysięcy szpiclów i ochranników, odbył się wjazd cara do stolicy Niemiec. Car przybył sam, bez najstarszej córki, choć uporczywie krążyły pogłoski, iż przyjedzie z córką, która ma się zaręczyć z synem cesarza Wilhelma. Oprócz tego zjechała do Berlina wielka ilość rozmaitych niemieckich książąt, posłów i dygnitarzy.

Właściwy akt zaślubin księżniczki Luizy, córki cesarza Wilhelma z księciem kumberlandzkim, odbędzie się w sobotę.

Na dworze Hohenzollernów istnieje zwyczaj, że gdy księżniczka z tego domu wychodzi za mąż, wszyscy goście weselni po uczcie otrzymują na pamiątkę kawałek jej — pończochy. Oczywiście, pończoszka panny młodej jest umyślnie w tym celu sporządzona. Pończochy księżniczki Luizy zostały zrobione w ten sposób, że zwieszają się z nich wstążeczki, opatrzone herbami gości weselnych, którzy będą brać udział w uroczystościach. Wstążeczek tych jest 50, tj. tyle, ilu gości będzie obecnych na uczcie. Każdy z nich dostanie swoją wstążeczkę.

„SZATNIA”

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

123

Kraków, ulica Sławkowska 1. 14.

Chrześcijański skład ubrań męskich gotowych i na zamówienie. — Zawsze świeże modele. Ceny nader niskie.

Towar doborowy.

kę. Rozdzielać je będzie ochmistrzyni dworu cesarzowej.

Jakkolwiek cała uroczystość weselna ma charakter ściśle rodzinny, to jednak nie brak najrozmaitszych kombinacji na temat pobytu króla angielskiego i cara, jako monarchów z obozu trójporozumienia. Prasa niemiecka przywiązuje zwłaszcza duże nadzieje do odwiedzin kró-

la angielskiego, a to z powodu toczących się obecnie rokowań angielsko-niemieckich co do kolei bagdadzkiej i rozgraniczenia wzajemnych interesów w Azji tureckiej. Dyplomacja niemiecka steruje obecnie całą siłą pary w kierunku porozumienia w Anglii. W tym celu usiłuje też wyzyskać wizytę króla Jerzego na dworze berlińskim.

Z akcyi przedwyborczej.

Biskupi polscy ogłoszą list pasterski. — Socjaliści wobec wyborów. — Rezolucye Ukraińców, — Moskalofile wobec wyborów. — O mandat z okręgu Podgórze-Wieliczka. — Hr. Lasocki.

List pasterski przed wyborami? „Polnische Nachr.”, organ p. Stapińskiego, ogłosił wczoraj następujący komunikat:

„Jak się z kół parlamentarnych polskich dowiadujemy, zamierza rzymsko-katolicki episkopat wydać list pasterski przed wyborami. Zamiar ten budzi obawę, że w kraju rozbudzi to walkę religijno-polityczną w sposób niebezpieczny. Nie taja, że wtedy grecko-katolicki episkopat będzie musiał wydać list pasterski o przeciwnych zasadach. — W ten sposób czysto religijne argumenty episkopatu polskiego zamieniają się na kwestję polityczną. Ta polityczna walka z religijnymi argumentami episkopatu obu obrządków oddziaływać musi rozkładająco na uczucia ludności. Podług prawnych postanowień obowiązujących w Austrii, listy pasterskie powinny być przed ogłoszeniem przedkładać politycznej władzy krajowej.”

Jak słychać, istotnie pewni politycy narodowo-demokratyczni usiłują wpływać na biskupów polskich, aby ogłosili list pasterski przed wyborami.

Słowo Polskie donosi dziś w tej sprawie:

„Z kół poselskich polskich, mających bezpośrednią styczność z episkopatem katolickim, dowiaduje się „Polnische Korrespondenz”, że list episkopatu w sprawie linii wytycznej dla ludności kraju co do nadchodzących wyborów do Sejmu istotnie ukaże się w najbliższym czasie. zdaje się, że z początkiem następnego tygodnia, gdyż prace redakcyjne są już na ukończeniu. Pogłoski jednak, jakoby biskupi polscy mieli obowiązek przedkładać tekst tego listu władzom krajowym, są zupełnie bezpodstawne, ponieważ odnośne placet regium dawno już zostało zniesione.

Co do treści listu paster., narod. dem. „Politische Korrespondenz” dowiaduje się, że list zawierać będzie te same poglądy zasadnicze, jakie były w pierwszym liście, wymierzonym przeciwko projektowi reformy wyborczej dr Bobrzyńskiego. W liście podkreślona będzie jeszcze raz potrzeba zgody i jedności między stronnictwami polskimi, ale także między obu narodami, kraj zamieszkującymi, oraz zasada tolerancji religijnej.

O mandat z okręgu miejskiego Podgórze-Wieliczka i z okręgu wiejskiego wielickiego. Jak już donieśliśmy, wezwała Rada m. Wieliczki swego burmistrza p. Aywasa do postawienia kandydatury do Sejmu z okr. Wieliczka-Podgórze. Rada m. wybrała komitet przedwyborczy, który ma w sprawie tej porozumieć się z b. posłem Maryewskim. Według projektu nowej reformy wyborczej miałyby być Wieliczka i Podgórze połączone z Tarnowem lub Podgórzem. Połączenie z Tarnowem nie odpowiada jednak życzeniom ani Tarnowa ani Wieliczki, Rada m. tarnowska wezwała już swego burmistrza dra Tertila do starań o zmianę tego projektu. Połączenie Wieliczki z Podgórzem, czyli z dzielnicą Krakowa, nie leży również w interesie Wieliczki, która by zawsze musiała być majorizowana. Te to momenta skłoniły głównie Radę m.

Wieliczki do powzięcia uchwały, wzywającej p. Aywasa do kandydowania.

Z kuryi gmin wiejskich okręgu wielickiego wiadomo dotąd o jednej poważnej kandydaturze dotychczasowego posła inż. Skołyśzewska. Sprawa kolei Wieliczka-Mszana, kwestya odszkodowania za wyłączenie Podgórza z powiatu, sprawy regulacji pastwisk gminnych i gminnych opłat szynkarskich, miały w p. Skołyśzewskim gorliwego obrońcę. Jako długoletni poseł i członek wydziału pow. ma p. Skołyśzewski wszelkie szanse zatrzymania mandatu. Kontrkandydatem będzie poseł do Rady państwa p. Kłemensiewicz (soc. dem.).

Przy tej sposobności wspomnieć należy o walcącym mandacie do parlamentu z okręgu Wieliczka-Podgórze-Bochnia, który to mandat piastował eksc. Korytowski. Jako kandydatów do tego mandatu wymieniają obecnie szefa sekcji dra Gałęckiego z Wiednia i radcę dworu Windakiewicza z Bochni. Poważnym kontrkandydatem eksc. Korytowskiego był dr Emil Bobrowski z Podgórza, który i obecnie będzie miał pewne szanse. K. S.

Socjaliści wobec wyborów sejmowych. „Naprzód” ogłasza, że zarząd partii soc. dem. odbył w Krakowie plenarne posiedzenie, na którym powziął ogólną uchwałę zasadniczą. Uchwała ta między innymi powiada: „Projektowana reforma wyborcza została przez kilku biskupów rz.-kat. udaremniona na korzyść bezwzględnej panowania w Sejmie reakcyjnej szlachty, którą popierają intryganci miejskich obozów szowinistycznych i klerykalnych. Wskutek wystąpienia biskupów Sejm rozwiązano i rozpisano nowe wybory. W tych warunkach musi klasa robotnicza wziąć udział w walce wyborczej, aby na wsi i w mieście szerzyć ideę powszechnego, równego, tajnego i bezpośredniego prawa głosowania”.

Partya socjalistyczna będzie stawiała tym razem swoich własnych kandydatów w kilku okręgach. „Naprzód” zaznacza, że „w razie wystąpienia kilku kandydatów w jednym okręgu komitet wykonawczy P. P. S. D. poleci towarzyszom, na którego z nich należy głosować”.

Rezolucye Ukraińców. Wczoraj odbywały się we Lwowie pod przew. dra K. Lewickiego poufne narady obszerniejszego ukraińskiego „Narodowego Komitetu”, w których wzięły udział polityczne organizacje wszystkich wschodniogalicyskich powiatów i posłowie. Uchwalono szereg rezolucyj. Pierwsza stwierdza, że kompromisowy projekt, wśród dzisiejszego układu sił w Sejmie, był znacznym postępem w kierunku demokracji kraju. — Druga rezolucya stwierdza, że opór przeciw reformie wyborczej wypływał z skrajnego szowinizmu tej części społeczeństwa polskiego, która jest przesiąknięta rosyjską oryentacją. Dalsza rezolucya piętnuje stanowisko biskupów polskich, zajęte w sprawie reformy wyborczej i protestuje przeciwko sposobowi mianowania namiestnika, bez porozumienia się z reprezentacją ukraińską. W końcu wzywa „N. Komitet” ukraińską reprezentację

w parlamencie, by pod żadnymi warunkami nie dopuściła do uchwalenia planu finansowego przed sfinalizowaniem reformy wyborczej, chociażby nawet przyszło użyć najostrzejszych sposobów w celu odparcia nacisku ze strony parlamentarnej większości.

Hr. Lasocki nie złożył mandatu. Wiadomość, jakoby hr. Lasocki wystąpił ze stronnictwa ludowego i złożył mandat, jest nieprawdziwą.

Moskalofile wobec wyborów. Korespondent „Głosu Narodu” miał wywiad z posłem Markowem, który mu oświadczył, że moskalofile będą stawiali kandydatów do Sejmu we wszystkich okręgach ruskich wiejskich i niektórych miejskich i liczą na to, że wejdą do Sejmu w dotychczasowej ilości. W końcu oświadczył p. Markow, że w kompromisy bawić się z Ukraińcami nie będą, lecz będą ich bezwzględnie zwalczać.

Zawody piłką nożną.

„Cracovia” — „D. F. C.” z Opawy 5:1.

„Cracovia” miała podczas ostatnich zawodów szczęście. Drużyna opawska górowała nad nią od samego początku gry, a mimo to poniosła klęskę i to jako drużyna dość silna klęskę znaczną. Wygraną zawdzięcza „Cracovia” szczęśliwemu składowi swej drużyny, który jako całość wykazał dużo energii i sprawności, ale dopiero w drugiej połowie zawodów. Przed pauzą do zrobienia pierwszej bramki gra była mało interesująca — obie drużyny grały bezplanowo a nawet niezdarnie. Próbowano sił długo głównie na połowie boiska po stronie „Cracovii”, którą opawiacy atakowali ostro, zrećnie, ale bez rezultatu. Grze brakowało tempa, które wywołała dopiero pierwsza bramka na korzyść białoczerwonych, zrobiona bardzo pięknie i strzelona śmiało w 36 min. przez Borowskiego.

Po pauzie Niemcy postanowiwszy wyrównać punkt, rozpoczęli atak z całą gwałtownością, którą „Cracovia” odparła pewnie, a następnie rozwinęła doskonałą kombinację i przeprowadziła ją sprawnie. Gwałtowności Niemców przeciwstawili białoczerwoni energię. Nastąpiło kilka interesujących epizodów i szybkich ostrych starć, po których w 6 minucie strzelił p. Traub celnie bramkę, która wśród graczy opawskich wywołała podrażnienie. W minutę później robi Traub następną bramkę z rzutu karnego.

Od tej chwili gra toczy się po stronie opawskich, skrzydła białoczerwonych atakują dzielnie i coraz energiczniej. Sprawną kombinację wieńczy 4 bramka (Traub), puszczona przez bramkarza Opawy.

Nastąpił spór. — Niemcy nie chcieli przyjąć bramki, podnieśli larum, ale poddali się opinii sędziego. Nie uznał jej tylko bramkarz i bez porozumienia się z własną drużyną zszedł z boiska. (Przykład niemieckiej karności!) Niemcy zmuszeni więc byli grać bez bramkarza i grali świetnie. W 20 minut zdobyli pierwszą bramkę, poczem rozpoczęli w szybkim tempie gwałtowny atak (chwilami brutalnie), co miało ten skutek, że dostali piątą bramkę znowu z rzutu karnego.

„Cracovia” grała bardzo dobrze, wykazując umiejętną i celową kombinację. Gracze zdobywali się bardzo często na celne i pewne strzały i gdyby nie opieszałość p. Kowalskiego, rezultat mógł być dla białoczerwonych jeszcze korzystniejszy. „Cracovia” dochodzi do dobrej formy, w czem zasługa przede wszystkim pomocy, która podczas ostatnich zawodów wykazała już dobre zgranie.

Sędziował z uwagą i taktem lecz stanowczo p. Jachieć.

Kupcy przez ogłaszanie się w „Nowinach” odnoszą korzyści.

Chemiczna pralnia
FRANCISZKA BĘBENKA

... w Krakowie, ulica Sebastjana 1. 17, ...

272

oraz nowo otwarta
FILIA ULICA SŁAWKOWSKA L. 29

przyjmuje na sezon obecny do chemicznego czyszczenia: Garderobę męską, damską i dzieciną. Pióra strusie, dywany, portyery i t. p. —

Dla przyjezdnych i na żądanie uskutecznia w 6 godzinach.

Co słychać w mieście?

Kraków, 23 maja.

Jutrzejszy numer „Nowin“ wyjdzie o zwykłej porze w objętości stron 24 druku i będzie zawierał oprócz sobotniego dodatku — dodatki: „Przegąd ekonomiczny“ i „Praktyczna Gospodyni“.

Uroczystość Bożego Ciała. Wczoraj jako w dzień święta Bożego Ciała odbyła się rano koło godz. 11 uroczysta procesja zamkowa. Procesję prowadził książę biskup Sapieha w asystencji licznych duchowieństwa i kleru. Za baldachimem postępowały oddziały artylerii polowej, weterani wojskowi, muzyka 56 p. p., oraz muzyka pułku obrony krajowej. W procesji wzięła udział Rada miejska in corpore, wszystkie cechy krakowskie, delegacje kościołów krakowskich, władze autonomiczne i rządowe etc.

W czasie czytania ewangelii 3 batalion 16 p. p. dał salwy karabinowe.

Zupełnie zadowalniająca pogoda sprawiła, iż w procesji wzięły udział niezliczone tłumy mieszkańców Krakowa.

Na budowę III losu skanalizowania Wisły zatwierdziło ministerstwo handlu ofertę firmy inżyniera Munka i Ski w Krakowie. Prace będą rozpoczęte w najbliższych dniach.

Utajone katastrofy budowlane. Odnosnie do notatki pod tym tytułem prosi nas kierownictwo robót przy odnawianiu wieży maryackiej o zaznaczenie, że nie zataiło żadnego wypadku a wzmianka jakoby upadło rusztowanie z wysokości 40 m., przyczem zostało zranionych dwóch robotników — jest nieprawdziwa.

„Kino-Bajka“. Z dyrekcyi teatru świetlnego „Kino-Bajka“ komunikują nam, że z dniem dzisiejszym teatr świetlny zostaje zamkniętym na miesiąc letnie t. j. po 20 sierpnia b. r. — W międzyczasie dokonane zostaną wewnętrzne przeróbki, celem przygotowania sali do wymogów publiczności.

Z kroniki żałobnej

Aleksander Włoczkowski, znany restaurator, który przed laty podejmował szacha perskiego we Lwowie, zmarł w Krakowie, przeżywszy lat 48. Pogrzeb odbędzie się w sobotę popołudniu o godz. 4, z domu żałoby w Rynku głównym. 29.

Helena Kwiatkowska, wdowa po radcy miej. lat 62, zmarła 23 bm.

Dr Józef Czajkowski, naucz. lekarz w Sosnowcu zmarł 23 bm. w Krakowie.

Piekielny bukiet.

(Patrz ilustrację na str. 1-ej).

Pisma paryskie opowiadają: Podczas niedawnego pobytu króla hiszpańskiego, Alfonsa, w Paryżu, po uroczystym przyjęciu na dworcu znalaziono w sali bukiet świeżych kwiatów, niezwykle ciężki. Gdy bukiet zbadano, okazało się, że tkwiła w nim ukryta bomba. Przypomniano sobie też, że bukiet ów trzymała jakaś, nadzwyczaj elegancko ubrana dama która usiłowała przecisnąć się do króla. Co przeszkodziło jej w dokonaniu zamachu, niepodobna było dociec. Tajemnicza dama zniknęła bez śladu — policja sądzi, że była to wysłanka jakiegoś klubu anarchistycznego.

Rycina tytułowa, wykonana podług ilustracyi francuskiej, przedstawia wspomniany bukiet z ukrytą wewnątrz bombą — oraz laboratorium, w którym chemik-anarchista przyrządza piekielny pocisk.

Telegramy „Nowin“.

Poronione dzieło hr. Berchtolda.

Londyn. (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu konferencji ambasadorów doszło do nieporozumienia między przedstawicielami trójprzymierza, a przedstawicielami trójporozumienia. Austria i Włochy domagają się zaprowadzenia w Albanii organizacji opartych na systemach europejskich. I tak żądają zaprowadzenia sądownictwa, organizacji władz skarbowych, żandarmerji i t. p. Rosya zaś i Francya domagają się, by stanowczo nie opierać przyszłej organizacji państwa albańskiego na systemie europejskim, lecz starać się jedynie rozwijać i ulepszać dotychczasowe organizacje.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. Fr. Presse“ i „N. W. Tag“ omawiając, żądania trójporozumienia, wyrażają przekonanie iż zorganizowana w ten sposób Albania stanie się ogniskiem niepokoju i kłopotów Europy. W Albanii niema dotąd żadnej organizacji dla wymiaru sprawiedliwości. Istnieje jedynie zwyczaj „krwawej zemsty“. Nikt w Albanii nie płaci podatków etc.

Oparte na takich podstawach państwo nie może rozwijać się, a nawet istnieć.

Wrzenie w Albanii.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. W. Tag.“ donosi z Cattaro, że Essad pasza rozpuścił część wojska do domów, pozostawił jedynie przy sobie 5 oddziałów regularnego wojska w Tirana, w Dulcigno i w Alessio.

Pod Djakową znajduje się 15 tys. uzbrojonych Albańczyków, którzy protestują przeciwko zbyt ciasnemu wyznaczaniu granic Albanii i przeciwko włączeniu Djakowy do Serbii. Takie same wiadomości dochodzą z północnej Albanii, gdzie tamtejsze szczepy nie zgadzają się na włączenie ich terytoriów do Czarnogóry.

Stan wojsk serbskich.

Belgrad. (Tel. wł.) Armia serbska wzmocniona została obecnie nowo zaciężnym żołnierzem i liczy o 40 tys. więcej żołnierzy, niż przed wojną, a to dzięki sprawnie przeprowadzonej rekrutacyi, oraz dzięki temu, że chorzy i ranni powrócili już ze szpitali do szeregów.

Układ bułgarsko-rumuński.

Bukareszt. (T. B. K.) Na wczorajszej Radzie ministrów, odbytej przy udziale prezydentów obu Izb, premier Majorescu odczytał protokół petersburski co do układu między Bułgarią a Rumunią. O protokole postanowiono w sobotę zawiadomić senat.

Demobilizacya Turcyi.

Wiedeń. (Tel. wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że armia turecka przystąpiła już do demobilizacyi. Wojska z pod Czataldży odesłane zostały już do Konstantynopola. Niebawem będą rozpuszczone oddziały ochotników. Transport wojsk azjatyckich odbywać się będzie morzem. W St. Stefano pozostaną tylko oddziały wierne komitetowi młodotureckiemu pod dowództwem Enver-beja, jako szefa sztabu wojennego.

Zjazd w Berlinie

Berlin. (T. B. K.) We środę o godzinie 10 przybyli do Berlina rodzice pana młodego z jego siostrą Olgą. Na dworcu powitał ich cesarz z cesarzową, synami i obecnymi już w Berlinie książętami. O godzinie 11:36 przybył car, powitany przez cesarza i książąt. Na dworcu pojawił się także król angielski. Następnie udano się na zamek przez udekorowane ulice.

Wieczorem odbył się na zamku obiad galowy w którym wzięli udział cesarz z cesarzową, królowa angielska, car, księstwo kumberlandzcy, para narzeczonych i wszyscy bawiący w Berlinie książęta, daleki kanclerz Rzeszy, dyplomatyczny korpus, prezydent parlamentu i prezydenci obu Izb pruskich oraz dygnitarze dworscy i państwowi. Car, który pierwszy raz przebywa w Berlinie, złożył popoł. wizyty książętom.

Jak strzeżono cara w Berlinie.

Berlin. (Tel. wł.) Z powodu przyjazdu cara Mikołaja II do Berlina zarządzono tutaj niesłychane środki ostrożności. Na kilka dni przed przybyciem cara zjechała tutaj cała niemal ochrana z Petersburga z naczelnikiem swym Krasilnikowem na czele. Ochrańca petersburska rozłożyła się kwatery w jednym z pierwszorzędných hotelów pod Lipami. Cała policja berlińska i garnizon zostały oddane na usługi opiekowania się osobą cara.

Na skutek wskazówek tajnych agentów rosyjskich mnóstwo osób, szczególnie pochodzących z Rosyi, wydalone z Berlina. Wszystkie zaś te osoby podejrzane, których nie można było wydalic z Berlina aresztowano.

Pociąg carski zatrzymał się na małym i spokojnym dworcu anhalckim nie zaś na Friedrichstrasse, gdzie stale panuje olbrzymi ruch. Na dworcu prócz ces. Wilhelma i króla angielskiego i dygnitarzy niemieckich znajdowało się kilkanaście osób po cywilnemu, którzy „robili“ publiczność. Byli to jednak rosyjscy agenci ochrańcy.

Z dworca anhalckiego do zamku królewskiego ulice obstawione były podwójnym szpalerem wojska. Za drugim szpalerem wojska znajdowało się trochę publiczności, przeważali jednak i tutaj agenci rosyjscy.

Powóz, wiozący cara i cesarza Wilhelma, mknął ulicami z niesłychaną i niepraktykowaną dotąd w Berlinie szybkością i tylko przed zamkiem cesarskim, gdzie ustawiony był pułk gwardyi imienia cara Aleksandra I, jechano stępa.

Mikado ciężko chory.

Tokio. (T. B. K.) Lekarze przyboczni stwierdzili u cesarza zapalenie płuc. Cesarz ma wysoką gorączkę.

Pogłoski o śmierci mikada.

Londyn. (T. B. K.) Z Nowego Jorku nadeszła tutaj wiadomość o śmierci cesarza japońskiego. Potwierdzenia wiadomości dotąd niema.

Londyn. Biuro Reutersa donosi z S. Francisco, że jedno z pism japońskich podało wiadomość o śmierci mikada. Niebawem pismo to otrzymało zaprzeczenie powyższej wiadomości.

Nowe zbrodnie sufrażystek.

Londyn. (Tel. wł.) W obserwatorium w Edynburgu wybuchła wczoraj bomba i wyrządziła znaczne szkody. Okna i drzwi powyłatywały, części narzędzi astronomicznych zniszczone. Bombę podłożyły sufrażystki.

Londyn. (T. B. K.) We Fulham pod Londynem spłonęły ubiegłej nocy wielkie stopy drzewa. Na miejscu pożaru znaleziono kartki ulotne sufrażystek.

Urlipy rezerwistów marynarzy.

Wiedeń. (Tbk.) Okręty wojenne austro-węgierskie „Habsburg“, „Arpad“, „Babenberg“ i „Marya Teresa“ i kilka torpedowców zostały w tych dniach ze służby cofnięte, wskutek czego załoga w miarę możliwości otrzyma dłuższe urlipy.

Nowo otwarta pierwszorzędna

Ręczna „Pralnia Krystaliczna“

oraz ZAKŁAD CHEMICZNY

czyszczenia i artystycznego farbowania.

Kraków-Zwierzyniec. — Telefonu Nr 2035.

Główne filie w Krakowie: Rynek gł. 9 (Pasaż Bielaka), ulica Krowoderska 58 (róg Czarneckiego), ul. Zwierzyniecka 18

wykonuje wszelkie oddane roboty jak najstaranniej na czas oznaczony.

Po odbiór i dostawę bielizny do domu posyła pralnia własnych bezpłatnych ekspresów, na życzenie telefoniczne lub pisemne.

Z kraju.

Z Tarnowa donoszą nam: Pod koła tramwaju wpadła onegdaj 80-letnia sztaruska izraelitka. Z powodu głuchoty nie słyszała dzwonienia motorowego Smalca i wskutek tego znalazła się pod kołami wozu, gdzie poniosła śmierć.

Śmiertelny upadek z rusztowania. We środę popołud. zdarzył się przy budowie dwu piętrowej kamienicy pp. Łuszczewskich w Tarnowie śmiertelny wypadek, którego ofiarą padło życie 18-letniego pomocnika murarskiego Kuchary. Dla braku należytych środków ochronnych spadł z rusztowania drugiego piętra i poniósł śmierć na miejscu. Sprawą zajęła się Prokuratura.

Z Chrzano wa pisze nasz korespondent: Brak kościoła odczuwa miejscowa ludność bardzo dotkliwie, z czego jednak cieszą się właściciele szynków — bo bardzo wielu mniej nabożnych, zwłaszcza robotników zamiast iść do kościoła w Trzebini lub Kościelcu, zagląda częściej w niedzielę i święta przed południem do szyneczków. Wśród miejscowej ludności panuje wielkie rozgoryczenie przeciw księdzu Kamińskiemu, który przez zburzenie starego kościoła pozbawił ludność domu bożego mimo, że kościół powinien być pozostać jako stary zabytek, mogły odbywać się w nim nabożeństwa dla dzieci drugiej szkoły.

Podczas burzenia kościoła znaleziono bardzo wiele trumien, między innymi ze zwłokami śp. hr. Mieroszewskiej. Jedwabna suknia, okrywająca zwłoki nie uległa prawie zupełnie zniszczeniu.

Elektryczne światło dla miasta zamierza wprowadzić spółka „Popper“ dla urządzeń elektrycznych. Wiadomość tę witają mieszkańcy z wielką radością. Czy zamiar będzie wykonany i kiedy — na razie nie wiadomo.

Policja miejscowa nie okazuje bynajmniej zainteresowania Alejami, jakkolwiek znaleźć w nich może pole do działania, na co już nieraz zwrócono jej uwagę. Może znajdzie się śmialek i przejdzie się alejami nocną porą.

Z Żywca piszą nam: Marszałek powiatowy dr Idziński, uproszony przez Uniw. ludowy, będzie miał w sobotę dnia 24 b. m. odczyt p. t.: „Jak należy chronić się przed suchotami“. Do odczytu tego przygotował Zarząd Uniw. ludow. i sam prelegent cały szereg ciekawych, intere-

suujących klisz, które uprzystępnia zrozumienie treści odczytu.

W szkole realnej objął urzędowanie nowo-mianowany dyrektor p. Antoni Waśniowski z Krakowa.

Pruski dezenter-włamywaczem. Z Opawy pisze nasz korespondent (ass): Franciszek Ferenz lat 25 z Kut, pow. Raciborskiego z 62 pułku piechoty stojącej w Koźlu, zdezerutował w Zielone Świąta i zbiegł do Opawy. Tutaj włamał się w piątek do mieszkania rodziny robotniczej Kirchnera przy ulicy Jaktarskiej i skradł ubrania, bieliznę, 2 zegarki i t. p. Po południu tego samego dnia przytrzymała Ferenza policja, gdy już niektóre rzeczy spieniężył, zegarki zaś usiłował podczas rewizji wrzucić do miejsca ustępowego. Aresztowany przyznał się do kradzieży i został odstawiony do aresztów sądowych.

Śmierć małżonków Delvina.

Z Wiednia donoszą nam: We środę wieczór na Semmeringu zaszedł tragiczny wypadek. Mieszkała tam w jednym z hoteli żona albańskiego przywódcy Delvina wraz z młodszą siostrą. We środę przybył mąż. Gdy Delvina wszedł do mieszkania żony, usłyszało po chwili głośną sprzeczke, a wreszcie strzały. Siostra pani Delvina wybiegła przerażona z pokoju, a gdy doń wbiegła służba, ujrzała leżące na podłodze zwłoki Delvina i jego żony.

Midhat bej Delvina był zastępcą gubernatora wyspy Kalymnos. Wzięty podczas wojny tri-politańskiej przez Włochów do niewoli, przeżył wiele ciężkich chwil, gdyż Włosi ustawicznie grozili mu śmiercią. Przewieziony przez Włochów do Kalabrii rozchorował się ciężko na nerwy. Powróciwszy po ukończeniu wojny do Konstantynopola, pomimo złego stanu zdrowia ożenił się przed pięciu miesiącami z Zonią Fintet Konica, córką zamordowanego podczas rewolucji młodoturckiej Izmaela paszy Konity. Małżonkowie z początkiem maja przybyli do Wiednia. Delvina zamieszkał w Wiedniu, żona jego na Semmeringu. W Wiedniu Delvina przebywał często ze stryjem żony, Faikiem bejem Konicą, prezydentem kongresu Albańczyków w Tryeście.

Jak wykazało śledztwo, Delvina od kilku tygodni ćwiczył się wstrzeleniu z rewolweru. Prawdopodobnie rozpacznego jego kroku była z jednej

strony choroba nerwowa, z drugiej prawdopodobnie brak gotówki. W pozostawionym przez się testamencie, zapisał cały swój majątek żonie, gdyby mu się nie udało jej zabić, a w razie i jej śmierci braciom żony. Ma to być dla krewnych żony finansowem odszkodowaniem, aby nie szukali krwawej zemsty na jego krewnych.

Wycieczki do Tatr urządzi w lipcu sekcja wycieczkowa krak. Ogniska naucz. Wycieczka pierwsza potrwa 4 dni i obejmie zwiedzenie Doliny Kościeliskiej (pieszo) Giewontu (1900 m.), Dol. Stażyskiej, Dol. Białego i Gubałowski (1123 m.) Wyjazd z Krakowa nastąpi d. 3 lipca, powrót d. 6-go.

Wycieczka druga z Zakopanego przez Zawrat (2158 m.) do Morskiego Oka (1393 m.) na noc, przez Rysy (2503 m.) do jeziora Popradzkiego (1513 m.) i do jeziora Szczyrbskiego (1350 m.) na noc, drogą Turystowską do Schroniska Śląskiego (1678 m.) w Dolinie Wielickiej na noc, przez Polski Grzebień (2208 m.) i Dolinę Białej Wody do Wodogrzmotów Mickiewicza, a stąd wozami do Zakopanego. Zgłoszenia w formie przysyłania zadatku w wysokości 10 K przyjmują najpóźniej do 20 czerwca i wyjaśnienie udziela p. Jan Szkodziński, Kraków, ul. Szlak 3.

NADESŁANE.

Dr. Józef Kubiczek

otworzył kancelaryę adwokacką w Wadowich.
Rynek. Telefon Nr. 33.

Ulubiona powszechnie czekolada

„LIGIA“

niezrównana w smaku — w każdym handlu do nabycia.

Przy zakupnie proszę zwracać uwagę na firmę

A. PIASECKI
Fabryka czekolady — Kraków.

FRANZENSBAD

Dr Józef Zeitner

przyjmuje od 1 maja do 1 października
Villa »Stadt-Paris.

TEATR MIEJSKI.

W piątek dnia 23-go maja 1913 r.

JAK WAM SIĘ PODOBA

Komedia w 5 aktach W. Szekspira. tłumaczona przez L. Ulrycha, ułożona na scenę przez Helenę Modrzejewską.

OSOBY:

Książę (wygnany)	Kosiński
Fryderyk, brat księcia	Bogusiński
Amiens	Biegański.
Jakób	Stanisławski
De Beau, dworak Fr.	Noskowski
Karol, jego zapaśnik	B. Puchalski.
Olivier	Jednowski
Jacques	Nowakowski.
Orland	Maryński
Adam	Trzywadar.
Dyonizy	J. Nowicki.
Probierezyk, błazen	Siemaszko
Koryn	Szyborski.
Sylwiusz	Jarszewski.
Wilhelm, zakochany	
w Odrej	Miarczyński
Hymen	Wielandówna
Rozalina, córka wygnanego księcia	Solska.
Celia, córka Fryderyka	Jarszewska
Febe, pasterka	Janiczówna
Odrej, wieśniaczka	Braunówna.

REPERTUAR:

Piątek:

„Jak wam się podoba“, komedia w 5 aktach W. Szekspira.

Sobota:

„Mój najdostojniejszy przodek“ komedia w 3-ach aktach Alfreda Schmiedena.

Niedziela: popołudniu

„Kościuszkę pod Racławicami“, obraz historyczny w 6 odsłonach A. W. Lasoty.

Niedziela: wieczór

„Mój najdostojniejszy przodek“, komedia w 3-ach aktach Alfreda Schmiedena

Poniedziałek:

„Mezallians“, komedia w 3-ach aktach (4 odsłonach) Bernarda Shaw'a.

Wtorek:

„Mój najdostojniejszy przodek“, komedia w 3-ach aktach Alfreda Schmiedena.

Środa:

„Wielki Fryderyk“, sztuka w 6-ciu obrazach, Adolfa Nowaczyńskiego.

WIDOWISKA i KINEMATOGRAFY.

KINOTEATR T. S. L.

ul. Podwale 1. 6.

Przedstawienia w dniu powszednie od godz. 4½ popoł. do 11 wieczór. — W niedziele i święta od 3—11 wiecz.

Teatr świetlny „UCIECHA“

przy ul. Starowiślniej 16.

Program od soboty dnia 17 do piątku 23 maja włącznie;

„Usprawiedliwienie się Jima“ dramat ameryk. „Wielki pożar lasów w Ameryce“ oryginalne zdjęcie. Asta Nielsen w najnowszym dramacie Urbana Gooda „GRZECZY OJCÓW“ Według opinii krytyki, jest to najlepszy z dramatów Urbana Gooda. Asta Nielsen występuje jako Han a, jest to ulubiona, niezwykłej trudna rola popisowa genialnej artystki. „Wystawa psów“ zdjęcie sportowe. Humoreski „Wesele Bunkego“. „August lubi zwierzęta“. „Piorun z jasnego nieba“ komedycja. „Najnowszy Przegląd Tygodniowy“.

Początek przedstawień o g. 4½, w niedziele i święta o g. 2½.

KINO-WANDA

przy ul. Gertrudy.

„Śladami śmierci“ dramat amerykański. „Spadek lichwiarza“ dramat „Nordisk“.

KINO-BAJKA.

Rajska 12 (przystanek tramwajowy).

Program od piątku 16 maja do czwartku 22 maja 1913 włącznie:

„Japońskie ogrody“, zdjęcie z natury. „Kokl w podróży poślubnej“, arcywesoła humoreska. „KUZYŃ KSIĘCIA“, przepiękny dramat z życia syna księcia, osnuty na tle walki o koronę. Interesujące sceny spisku oficerskiego, do którego zostają wciągnięci i ministrowie, są jakby żywcem wyjęte z kroniki państw bałkańskich. Film długości 1200 m. W roli głównej występuje Karol Cleving z król. teatru w Berlinie. „U fryzjera na dalek m zachodzie“, komedya. „Życie kaczki“, z natury. „Najnowszy tydzień Gaumont'a Nr. 19“.

Porządek przedstawień od godziny 5—7, 7—9. i od 9—11.

KINO-NOWOŚCI

KRAKÓW, UL. STAROWIŚLNA L. 21.

SZATAN

Program od piątku 23 maja do czwartku 29 maja 1913 roku włącznie.

Tragedya człowieka

najwspanialsze zdjęcie według „Utraconego raju“ Milтона i „Mesyasza“ Klopstocka.

C. k. austriackie koleje państwowe

Wyciąg z rozkładu jazdy

ważnego od 1-go maja 1913 r. (czas środkowo-europejski).

Odchodzą z Krakowa:

12:20 w nocy (osob.) do Podwołoczysk.
 12:50 w nocy (pociąg posp.) do Wiednia, Opawy, Olomuńca, Berna, Wrocławia.
 3:13 w nocy (posp.) do Czerniowic.
 3:55 rano (posp.) do Wiednia, Opawy, Berna, Olomuńca, Mysłowic, Szczakowy, Wrocławia, Bielska (połączenie do Warszawy).
 4:20 rano (osob.) do Oświęcimia.
 5:20 rano (osob.) do Wiednia, Opawy, Berna, Olomuńca, Mysłowic, Szczakowy, Wrocławia, Bielska, Warszawy.
 6:40 rano (posp.) do Lwowa i Podwołoczysk, Jasła, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Sokala, Kopyczyniec i Czerniowic.
 6:52 rano (posp.) do Wiednia, Szczakowy, Wrocławia, Żywca, Bielska, Koszyc, Opawy, Berna, Olomuńca, Tenczyzna-Cieplic.
 7:10 do Zakopanego i Rabki (od 15 czerwca do 30 września włącznie).
 7:50 rano (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk (połączenie do Stanisławowa, Stryja, Nadbrzezia, Rawy Ruskiej).
 8:10 (osob.) do Wieliczki.
 8:25 (osob.) do Kocmyrzowa i Mogiły.
 8:46 rano (posp.) do Podwołoczysk.
 9:30 rano (osob.) do Suchy, Wadowic, Zwardonia, Żywca, Gorlic, Zagórza, Lwowa i Husiatyna.
 9:30 rano (osob.) do Wiednia.
 10:25 przedp. (osob.) do Zakopanego (od 15 czerwca do 30 września włącznie).
 10:45 przedp. (osob.) do Podwołoczysk, Stanisławowa, Jasła, Stróż, Sokala, Stryja, Kopyczyniec, Grzymałowa.
 1:15 popoł. (osob.) do Skawiny, Oświęcimia.
 1:30 popoł. (miesz.) do Wieliczki.
 1:42 pop. (osob.) do Mogiły i Kocmyrzowa.
 1:42 popoł. (osob.) do Trzebinii (co niedziele i święta).
 1:57 pop. (osob.) do Wiednia, Mysłowic, Żywca, Wrocławia, Opawy, Berna, Olomuńca, Tepla-Trenczyzna-Cieplic.
 2:35 pop. (posp.) do Wiednia.
 2:48 popoł. (osob.) do Trzebinii.
 2:51 pop. (błyskawiczny) do Lwowa (z łączn.)

3:00 pop. (osob.) do Tarnowa, Szczucina, Stróż, Jasła.
 3:25 popoł. (osob.) do Suchy i Żywca.
 5:40 pop. (osob.) do Tarnowa, Łańcuta, Rzeszowa, Stróż, Nowego Sącza.
 6:00 popoł. (osob.) do Oświęcimia.
 6:45 wieczór (osob.) do Wiednia, Szczakowy, Wrocławia, Granicy, Warszawy.
 6:55 wieczór (osob.) do Tarnowa.
 7:40 rano (miesz.) do Wieliczki.
 7:44 wiecz. (posp.) do Karlsbadu.
 7:55 wieczór (osob.) do Suchy, Zwardonia, Żywca, Gorlic, Zagórza i Przemyśla.
 8:00 wieczór (osob.) do Kocmyrzowa.
 8:43 wieczór (express) do Lwowa, Ickan, Bukaresztu, Konstancji i Konstantynopola.
 9:00 wieczór (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Ickan i Wieliczki.
 10:15 wiecz. (posp.) do Wiednia, Szczakowy, Bielska, Wrocławia, Opawy, Berna, Tenczyzna, Cieplic.
 10:35 wiecz. (posp.) do Wiednia.
 10:55 wiecz. (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Nadbrzezia, Sokala, Stanisławowa, Brodów, Nowego Sącza, Wieliczki.
 11:55 w nocy (osob.) do Nowego Sącza, Suchy i do Zakopanego.

Przychodzą do Krakowa:

12:40 w nocy (posp.) ze Lwowa.
 3:07 w nocy (posp.) z Wiednia, Berna, Olomuńca, Opawy, Wrocławia, Bielska.
 3:30 rano (osob.) z Podwołoczysk.
 4:52 rano (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk, Brodów, Ickan, Czerniowic, Jasła, Chyrowa.
 5:30 rano (posp.) z Wiednia.
 5:55 rano (osob.) z Nowego Zagórza z Zakopanego przez Suchą.
 6:00 rano (posp.) z Wiednia. Połączenie z Berlinem i Wrocławiem przez Bogumin.
 6:32 rano (express) z Ickan, Lwowa, Bukaresztu.
 7:20 rano (osob.) z Oświęcimia.
 7:20 rano (miesz.) z Wieliczki.
 7:35 rano (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
 7:55 rano (osob.) z Oświęcimia.

8:15 rano (osob.) (od 1 czerwca do 30 września włącznie) z Tarnowa.
 8:40 rano (posp.) z Karlsbadu.
 8:44 rano (osob.) z Podwołoczysk, Lwowa i Nowego Sącza.
 9:05 rano (osob.) z granicy. Połącz. z Warszawy.
 9:35 rano (osob.) z Wiednia, Berna, Olomuńca, Opawy, Wrocławia, Bielska.
 11:20 przedp. (miesz.) z Wieliczki.
 11:55 przedp. (osob.) z Wiednia, Olomuńca, Berlina, Warszawy.
 12:58 pop. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
 1:10 popoł. (osob. sezon.) z Tarnowa w niedzielę, w czwartki i święta.
 1:24 pop. (osob.) ze Lwowa.
 2:05 pop. (osob. sez.) z Zakopanego.
 2:20 pop. (błysk.) ze Lwowa.
 2:45 pop. (posp.) z Wiednia.
 3:35 pop. (osob.) z Wieliczki.
 4:45 pop. (osob.) z Oświęcimia i innych miast na linii transversalnej przez Suchą.
 4:52 pop. (osob.) z Lundenburga, Berna, Teplitz, Tenczyzna-Cieplic, Wrocławia, Żywca.
 5:50 rano (osob.) z Tarnowa, Nowego Sącza, Stróż i Jasła.
 6:14 wiecz. (osob.) z Wieliczki.
 6:25 wiecz. (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk.
 6:53 wiecz. (osob.) od Stryja, Sambora.
 7:10 wiecz. (osob.) z Kocmyrzowa.
 7:36 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk.
 8:10 wiecz. (posp.) z Wiednia, Berna, Tenczyzna, Cieplic, Olomuńca, Opawy, Wrocławia.
 8:23 wiecz. (osob.) z Zakopanego i Rabki.
 8:50 wiecz. (osob.) od Trzebinii (w niedziele i święta).
 9:10 wiecz. (osob.) z Oświęcimia i Alwernii.
 9:24 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk, Lwowa, Ickan, Tarnobrzega, Nadbrzezia, Nowego Sącza.
 9:45 wiecz. (osob.) z Wiednia, Berna, Bielska, Olomuńca, Opawy, Wrocławia, Żywca.
 10:24 wiecz. (osob.) z Rzeszowa i Wieliczki.
 11:05 w nocy (osob.) z Now. Sącza i Zakopanego.
 11:38 w nocy (posp.) z Wiednia, Berna, Olomuńca, Opawy, Koszyc, Bielska, Szczakowy, Warszawy.

Zaginiona dziewczyna.

Sensacyjna powieść na tle stosunków amerykańskich.

Ale jeszcze nie doszła ku niemu, kiedy ku memu największemu przerażeniu i zdziwieniu ujrzałam oczy mego męża, patrzące na mnie surowo i groźnie z poza kraty. Widok ten tak mnie przeraził, że porzuciłam wszelką myśl o swoim ratunku i pobięłam znowu ku swoim uwodzicielom.

Widok ten tak mnie przeraził, że porzuciłam wszelką myśl o swoim ratunku i pobięłam znowu ku swoim uwodzicielom.

— Co pan tam robił, panie Blak? Dlaczego pan nie otworzył i nie poszedł za mną?

— Drzwiczki od ogrodu były zamknięte, a ja nie miałam klucza — odparł pan Blak.

— Tak, klucz miał mój ojciec przy sobie — rzekła młoda kobieta. — Widział go raz, jak tkwił w zamku i przez ośm dni czatował, aby go osiąść. — Na drugi dzień po ucieczce ojciec mój wyjaśnił mi swoje zamiary i moje u nich stanowisko. Miałam albo napisać do mego męża i zażądać pewnej sumy jako okupu za mnie, a dla nich zażądać pomocy pana Blaka przy ich ucieczce z kraju albo też miałam zostać u nich w niewoli.

Naturalnie wybrałam to ostatnie i trzymałam się silnie mego postanowienia. Jednak tego nie żałuję, bo to postępowanie zachowało mi poważanie w pańskich oczach i tę pewność, że pan wspominać mnie będziesz jeżeli nie z miłością, to przynajmniej ze współczuciem.

— I ty, coś tyle już dla mnie zniosła — ozwał się pan Blak — sądzisz, że masz prawo odmówić jednemu i ostniemu memu życzeniu, jakie mam na tym świecie? Czy tak sobie przedstawiasz wierną miłość, Lutro?

— Miłość moja, panie Blak, wybiega także w przyszłość. Chcę panu przez to oszczędzić

długich mąk i cierpień, jeśli teraz spowoduje tylko ten mały, przejściowy ból.

Pan Blak podszedł ku niej zdecydowany: — Lutro, ty nie znasz serca mężczyzny! Jeśli cię teraz stracił, to wkrótce musiałbym i ja skończyć!

— Sądzi pan więc — odparła i urwała w pół zdania.

Ale teraz wystąpiła pani Daniela:

— Moja droga pani — zaczęła — źle pani robi, opierając się. Ja służę w tej rodzinie już oddawna i dlatego znam ją bardzo dobrze. — I nie przesadzę, jeśli powiem, że nie może pani wyświadczyć tej rodzinie większej przysługi, jak przyjąć podaną pani przez męża rękę — że zaś przyniesie to nieszczęście, jeśli się pani dłużej wzdrygać będzie przed wstąpieniem do tego domu.

— A ja — ozwał się dźwięczny głos hrabiny de Miraca, dotychczas milczącej — ja, która dawniej nosiłam nazwisko Blak, a obecnie hrabiego de Miraca i mam więcej dumy, jak ci wszyscy razem tutaj, ja przyłączam się do tej dobrej rady i proszę, niech pani uszczęśliwi mego kuzyna i zajmie przy nim miejsce, jakie się pani wskutek miłości i na mocy prawa należy.

Długo jeszcze Lutra zdawała się walczyć ze swymi uczuciami, w końcu jednak uściśnęła rękę hrabiny i rzekła:

— Dziękuję pani, pani hrabino, za otwartość i dobroć.

Następnie zwróciła się do pana Blaka i ciągnęła dalej:

— Tak, jak twój nieboszczyk ojciec na łożu śmierci przysięgał mi z radością w ramiona, tak niech nas dzisiaj najczystsza miłość razem połączy. Ta miłość wyścieli mi drogę, na którą wstąpić się nie spodziewałam i da nam szczęście.

Miałam zaszczyt być na bankiecie, wydanym przez hrabinę na cześć młodej pary. Nigdy nie

widziałem szczęśliwszej żony, ani szczęśliwszego małżonka. Przy pożegnaniu pani Blak uściśnęła mi rękę i rzekła:

— Pozwól pan, że panu teraz wyrażę najserdeczniejsze dzięki za pańską poświęcenie, jakieś pan dla mnie zrobił. Właśnie teraz mąż mi o tem opowiadał. Pańska przysługa, jaką mi pan oddał, jest tak wielka, że długoletnia wdzięczność z mojej strony nie jest w stanie jej nagrodzić. Niech pan jednakże pamięta o tem, że ten stary, kaszlący Francuz może ode mnie zawsze żądać wszystkiego, a ja jestem gotową spełnić zawsze każde jego życzenie. Teraz, w moim szczęściu jest mi on tak samo drogi, jak był w dniach smutku i niedoli.

Spojrzała na mnie oczyma jeszcze słodszy jak jej słowa, zdjęta z palca brylantami sadzony pierścień i podała mi go z uśmiechem.

Pierścień ten zachowałam jako drogą pamiątkę owego szczęśliwego dnia i byłem szczęśliwy, że mogłem ten podarunek odwzajemnić jej czemś, co dla niej nie było nieocenione.

Mianowicie stary Pattison zaważwał mnie pewnego razu do siebie i polecił mi, abym donosił pani Blak, żeby go najspokojniej wykluczyła ze swoich modłów, bo on nie jest jej ojcem, a jego syn nie jest synem jej matki. Największa nędza, w jakiej się znajdowała biedna matka z dzieckiem, z Lutra, skłoniła ją do oddania swej ręki przed ołtarzem zbrodniarzowi. Po wyjściu z więzienia obiecał Lutrze papierami udowodnić swoje wyznanie, zaznaczył jednak odrazu, że i z jej strony spotka się za to z wdzięcznością. W końcu kazał mi ją serdecznie pozdrowić.

Ta wiadomość była dla niej prezentem z mojej strony.

— A Fanny?

Jeśli państwo chcecie mówić z moją żoną, to spytajcie jej się tylko, czy przypomina sobie jeszcze te czasy, kiedy to jako pokojówka była w służbie u pana Blaka.

Koniec.

!! Gdzie mieszkać i jadać należy w Krakowie !!

HOTELE.	RESTAURACYE.	KAWIARNIE. CUKIERNIE.
Z nowoczesnymi wygodami Hotel „CITY“ Kraków, ul. św. Gertrudy 28. Pokoje od 3 koron za dobę.	ANTONI SUSKI Kraków, plac Dominikański 6 poleca: znakomitą kuchnię oraz bufet bogato zaopatrzony. Piwo okocimskie i pilzneńskie.	Rynek gł. 1. 16 I p. Kawiarnia L. FRANCZEKA : Sale bilardowe, do gier towarzyskich oraz czytelnia, zaopatrzone na obficie w pisma krajowe i zagraniczne.
	K. NOREK i Sp. KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 31 poleca kuchnię domową oraz bufet obficie zaopatrzony.	CUKIERNIA JANA MICHALIKA Kraków, Floryańska 45. rendes-vous świata artystyczno-literackiego.
	WŁ. HAJTO KRAKÓW, FLORYAŃSKA 19, poleca kuchnię domową oraz zimne i ciepłe przekąski. Mleczarnia w parku dra Jordana.	∴ KAWIARNIA i RESTAURACYA ∴ „WIELKI KRAKÓW“ — — przy placu Szczepańskim na Plantach. — — — — Codziennie koncert muzyki wojskowej. — —
	B. BECKER KRAKÓW, SZEWSKA 14. poleca koniaki francuskie, węgierskie oraz wszelkie rosolisy. Lokal otwarty do 1 w nocy.	
	Restauracya Hotelu „MONOPOL“ wydaje śniadania, obiady i kolacje. W każdy piątek ryba po żydowski. — Gabinety do zebrań towarzyskich. KRAKÓW, ul. Gertrudy L. 6.	

Za nadesłaniem w znaczkach pocztowych

26 halerzy

Księgarnia katolicka
Dra WŁADYSŁAWA MIŁKOWSKIEGO
w Krakowie

plac Maryacki 9, róg Rynku Głównego tel. Nr. 1308
przesyła odwrotną pocztą franko 367

Nabożeństwo

na Boże Ciało

i na całą oktawę.

Tamże sprzedaje się kartki korespondencyjne zwykle z marką po 4 halerze, zaś zagraniczne po 9 halerzy.

Poszukuje się zdolnego, rutynowanego pianisty. — Wiadomość w „Kino-Nowości“ Kraków, Starowiślna 21. 537

Używana karetka do sprzedania. Dwór Dotuszyce, p. Bochnia.

Zarząd ogrodu Młoszowy poczta Trzebinia potrzebuje zaraz zdolnego pomocnika i stróża do sadu. Zgłoszenia tamże.

PRZYJMUJE

wszelkie roboty w zakresie powozowy i wózków wchodzące. — Również wykonuje tanio i dokładnie roboty rymarskie.

Edward MÜCK
Bochnia, Trynaitis.

Ucznia

do handlu towarów kolonialnych i bławatnych potrzeba. Pierwszeństwo mają sieroty. Wiadomość w administracji „Nowin“, ul. Gertrudy 10. 524

!! Nowość !!

Talizmany szczęścia.
Niezbędne w każdym domu odpowiednie na prezenta. — Wysyłka do każdej miejscowości pocztą w cenie po K 1.40 i K 1.70. Za sztukę porto osobno 35 hal.

Przy odbiorze 3 sztuk franko.

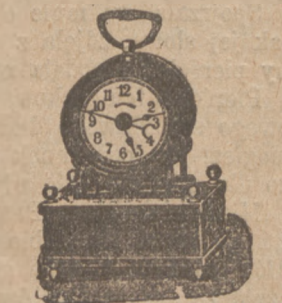
Zamawiać w firmie:
STABRAWA & TUREK
Kraków, Karmelicka 8.

ŚLUBNE

Obrączki złote wykonuje najtaniej, oraz posiada gotowe na składzie (za grawiowanie tychże nie liczy) 394

S. Żołdani jubiler
Kraków, Mikołajska 28.

NOWOŚĆ!

Miniaturowy Picoło budzik ślicznie grający pięknie ozdobny 11 cm. wysokości. Werk najlepszej fabryki nadający się na podarek ślubny i t. d. po bajecznie niskiej cenie. do nabycia u wszystkich P.P. Zegarmistrzów i jubilerów. 346

Cenniki ilustrowane na zegary pendułowe kieszonkowe i t. d. wysyła darmo i oplatnie najstarszy skład firmy:

Salo Scheuer
dawniej Pammi Weisslit
Kraków, Stradom 5/A.

PRAWNIK

szuka zajęcia. Chętnie w kancelaryi adwokackiej. Oferty nadsyłać »Prawnik 42« do Adm. »Nowin«, Kraków Gertrudy 10. 536

Sole do picia,

do kąpieli, 407

Sól morską.

Wody mineralne

tegorocznego czerpania

„Cerebos“

najlepszą sól stołową

zawsze suchą.

Spirytus Molla.

Mączkę Nestla.

poleca handel

J. Wentzla

W KRAKOWIE

Telefon 14.

Telegram: Wentzl, Kraków.

Drukarnia

Mieszczńska

Stanisława Tomaszewskiego w Krakowie ulica Bonerowska 6, wykonuje wszelkie prace drukarskie jak najtaniej i gustownie.

CHŁOPAKA

do praktyki piekarskiej, potrzebuje zaraz piekarnia Wincentego Krzysztoforskiego. Kęty przy Białej. 539

Za 6 koron!

beczka 5 kg brutto znakomitej majowej bryndzy

wysyła za zaliczką fabryczny skład serów **BRACI ROLNICKICH** Kraków, Wielopole 7/16. Cenniki różnych serów na żądanie. 429

Pracownia

tapicerska

FRANCISZKA KARLIŃSKIEGO

znajduje się obecnie przy ul.

Zacisze 1. 10.

Dani zamożna do lat 40 jeżeli jest taką, posiadającą znaczny swój kapitał, któraby chciała uszczęśliwić wdowca inteligentnego, urzędnika prywatnego, przystojnego, wychodząc zaraz za mąż raczy nadesłać swój adres z podaniem bliższych danych pod:

„MAJ 100“ Kraków, poście restante. 538

Dom murowany z ogrodem w najzdrowszej i najpiękniejszej części miasta Wadowic do sprzedania z wolnej ręki. Dom składa się z 2 mieszkań, (2 pokoje i 2 kuchnie) pięknej werandy, strychu i piwnicy. Warunki nader przystępne. Gotówki potrzeba tylko kilka tysięcy kor. Zgłoszenia: Wadowice, poście-restante w Wadowicach pod „Dobry interes“ za okazaniem kwitu tnseratoro Nr. 308. 422

Wyborny miód

deserowy kuracyjny, lipcowy, rarytas miodoborów, z własnej pasieki 5 kg. puszcza tylko Kor, 6.50. Wyborny miód stołowy do pioła 4 1/2 litr. gąsiorek K 5.80. Masło stołowe codziennie świeże, 5 kg. paczka K 12.50 Wysyła za zaliczką J. Farza, Podhajce 34. 364

!! NIEZWYKŁE !!

Artur Beer: **„WDZIĘKI KOBIET“**

Kilkaset artyst. zdjęć z natury 2 kor. 50 hal. z dyskr. przes. (za zal. 2 kor. 95 hal.) Instytut „Izis“ Lwów, Nabelaka 21.

RZĄDOWO UPRAWNIONA

Fabryka wód mineralnych

sztucznych i specjalnych leczniczych

pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, przy ul. św. Gertrudy 1. 4.

wyraża pod kontrolą Komisyi Przem. Tow. Lek. polecane przez toż Tow. Wody mineralne sztuczne, odpowiadające Składem chemicznym wodom: Bilińskie, Gieshüblerskiej, selterskiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze, jak: Litową, Bromową, Jodową, Żelazistą, Kwaśną, oraz Wody lecznicze normalne przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. Cenniki na żądanie franko. 12

Pomocnik

lub

praktykant biurowy

z ładnym piśmem, władający także językiem niemieckim, znajdzie u-

mieszczenie w firmie

JÓZEFA BIALIKĄ

Kraków, Floryańska 51.

Zgłoszenia pisemne.

Kuchnia polska

Niezbędny podręcznik dla kucharzy i gospodyń wiejskich i miejskich. Jedynie praktyczne i oszczędne przepisy przyrządzania potraw do smacznych, tanich i dobrych obiadów, ciast, kremów i t. p. Wysyła za nadeśłaniem kor. 3 pocztą oplatnie Administracya „Nowe Wolne Chwile“, Kraków, Zielona 7/N.